

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-394-4-29>

Стадниченко Дмитро, старший викладач кафедри дизайну НАОМА, здобувач наукового ступеня доктора мистецтв НАОМА (науковий керівник: кандидат мистецтвознавства, доцент Н. В. Сергеева)

Шрифтове оформлення в мистецтві книги та у вжитковій графіці Олега Снарського

Ключові слова: Олег Снарський, мистецтво книги, ужиткова графіка, мистецтво шрифту.

Dmytro Stadnychenko, Senior Lecturer, Department of Graphic Design, NAFFA, postgraduate student, NAFAA (academic mentor: Associate Professor Nataliia Serheeva)

Font design in book art and applied graphics by Oleg Snarsky

Abstract. The collection of the Graphic Section of the National Art Museum of Ukraine holds a unique archive of sketch works by graphic artist Oleg Snarsky. The study of these materials, in particular the works on the font design of book covers, is a significant contribution to the research into the history of this artist's work.

Key words: *Oleg Snarsky, book art, applied graphic, font, lettering, typography.*

На цей час у науковому середовищі залишається майже не висвітленою художня творчість у галузі книжкової і ужиткової графіки та біографія українського графіка Олега Володимировича Снарського (1923–2015). Супереч цьому залишаються дуже популярними серед професійної спільноти його книги і альбоми про шрифт, якими користуються поспіль багато поколінь художників-графіків починаючи з останньої чверті минулого століття. З джерел доступної загальної інформації про О. Снарського відомо небагато. Короткі відомості з джерел – сайту «Бібліотеки українського мистецтва»; зі статті «Майстер шрифтового перекладу» у журналі Упаковка; статті «Открытие к празднику» у журналі про арт-ринок України «Муза-ua»; статті «Художник і війна» на інтернет-порталі суспільної журналістики «Хайвей» – дають неповну уяву про його творчість.

Відомо, що Олег Снарський народився 15 квітня 1923 р. у Києві, був впливовим українським художником з великим доробком практичної діяльності, прожив цікаве і багате на події життя, працював у Києві. На його становлення як художника-графіка вплинули у 1930-ті рр. відомі українські митці І. Плещинський та А. Середа. Під час евакуації до Самарканду здобув освіту в Інституті живопису, скульптури і архітектури ім. І. Ю. Рєпіна (1941–1944), де його вчителями були О. Овчинников, С. Сигалов. У період з 1955 по 1985 рр. О. Снарський багато працював над ілюструванням книжкових обкладинок. Він створив оформлення для численних видань, серед яких класичні твори: «Думи», «Цар Едіп», «Кобзар», «Сааді» та багато інших. У 1979 р. він отримав Диплом за краще видання

на Республіканському конкурсі «Мистецтво книги». Він був автором численних поштових листівок, політичних і рекламних плакатів та інших видів рекламної поліграфічної продукції. На початку Незалежності він розробив дизайн першої поштової марки України. З 1966 по 1983 рр. працював головним художником Києва Української спілки кооперативних товариств художників, Київського творчо-виробничого об'єднання «Художник» Національної спілки художників України, консультантом Торговельно-промислової палати та Міністерства торгівлі України, членом Художньої ради Міністерства зв'язку України. В цей час він створив численні рекламні плакати, оформлення і друковану продукцію до українських павільйонів всесвітніх виставок в Брюсселі, Белграді тощо. Широко співпрацював з видавництвами «Мистецтво», «Плакат», «Реклама». Важливим досягненням останніх років життя стала робота над шостим, останнім альбомом «Історичні та сучасні шрифти на кириличній основі», в якому відтворено три сотні різних варіантів абеток, з адаптацією шрифтових стилів різних мов світу. Це підкреслює його особливе ставлення до шрифту у графічній творчості й важливий внесок у мистецтво шрифту та оформлення книг. Завдяки творчості у галузі графіки та шрифту альбоми Олега Снарського викликали великий інтерес та захоплення за кордоном, його книги про мистецтво шрифту можна знайти в багатьох архівах і бібліотеках світу, включаючи бібліотеку Конгресу США.

Олег Володимирович Снарський пішов з життя в Києві 10 вересня 2015 р. залишивши по собі важливу спадщину для майбутніх поколінь художників-графіків і всіх, хто займається мистецтвом книги, художнім оформленням, архітектурою, рекламою та ужитковою графікою. Його книги та альбоми незмінно вражають своєю якістю та цінними відкриттями. До найвідомішого доробку О. Снарського відносять: «Шрифт в мистецтві художнього оформлення» (1975), «Шрифт в наглядній агітації» (1978), «Шрифты-алфавиты для рекламных и декоративно-оформительских работ» (1979, 1984) та «Реклама вокруг нас» (1983). Але особливої уваги вартує саме власний приклад використання шрифтів у мистецтві книги та у вжитковій графіці Олега Снарського з архівних фондів відділу графіки Національного художнього музею України.

